

На основу члана 4.2. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и чл. 28, 30, 31, 32, 34, 36. и 37. Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге (“Службени гласник БиХ”, број 57/25), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 11. децембра 2025. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ КОЕФИЦИЈЕНАТА И ГРАНИЧНИХ ЦИЈЕНА ЗА ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ

Члан 1.

У Одлуци о одређивању коефицијената и граничних цијена за помоћне услуге (“Службени гласник БиХ”, број 64/25) члан 2. мијења се и гласи:

“Члан 2.

(Аутоматска резерва за поновну успоставу фреквенције)

Коефицијенти и граничне цијене за капацитет и енергију аутоматске резерве за поновну успоставу фреквенције (aFRR) одређују се у сљедећим износима:

- цјеновни коефицијент капацитета aFRR-а износи 1,2
($k_{aFRRCap} = 1,2$),
- основна (базна) цијена капацитета aFRR-а износи 65,00 KM/MW/h
($p_{BaseaFRRCap} = 65,00 \text{ KM/MW/h}$),
- гранична цијена капацитета aFRR-а за сваки мјесец износи 78,00 KM/MW/h
($p_{MaxaFRRCap} = 78,00 \text{ KM/MW/h}$),
- коефицијент накнаде за неосигурани капацитет aFRR-а износи 1,1
($k_{PenaFRRCap} = 1,1$),
- разлика цијена енергије aFRR-а нагоре и надоље износи 100 KM/MWh
($S = 100 \text{ KM/MWh}$).”

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у “Службеном гласнику БиХ”.

Број 04-28-5-301-6/25
11. децембра 2025. године
Тузла

Предсједавајући Комисије

Суад Зељковић

Образложење

Коефицијенти и граничне цијене помоћних услуга се одређују у складу са Методологијом за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге.

У досадашњој примјени новог модела балансирања електроенергетског система заснованог на тржишним принципима који се примјењује од 1. јануара 2016. године, од почетка је присутан изражени дефицит у пружању услуге аутоматске резерве за поновну успоставу фреквенције (aFRR). Ову услугу традиционално пружају хидроенергетски производни капацитети који посједују техничке карактеристике дефинисане брзине одзива на сигнал аутоматске регулације фреквенције повећањем или смањењем своје активне снаге. Како је њихов рад у режиму аутоматске поновне успоставе фреквенције детерминисан и другим факторима који се односе прије свега на хидролошке прилике и с тим условљене режиме пуњења и пражњења хидроакумулационих капацитета, то је пружање услуге aFRR-а у цјелокупном протеклом периоду било на ниској вриједности и кретало се у обиму од 20% до 50% потреба на годишњем нивоу.

Снажна динамика изградње и прикључивања електрана које електричну енергију производе из обновљивих извора, првенствено соларних и вјетроелектрана, поставља нове захтјеве када је у питању регулација електроенергетског система и његово балансирање. Начин рада ових извора повећава дебалансе балансно одговорних страна које у свом производном портфолију имају те изворе. Посљедишно, усложњава се балансирање електроенергетског система, повећавају се потребе за расположивим балансним капацитетима, како у обиму, тако и у квалитету и брзини одзива. Захтјеви за прикључивање постројења за складиштење електричне енергије (батерија велике снаге) и њихов рад у електропреносном систему ће поред пружања услуге aFRR-а стандардним производом, омогућити њено пружање посебним производом – с брзим одзивом, што је веома битно у условима растуће производње електричне енергије из неуправљивих обновљивих извора, као што су соларне електране и вјетроелектране.

Како би се обезбиједио адекватан одговор на овакав развој околности у електроенергетском систему, који захтијева повећање обима пружања услуга aFRR резерве стандардним и посебним производом, одлучено је да се гранична цијена капацитета aFRR-а повећа на 78 KM/MW/h, те да разлика цијена енергије aFRR-а нагоре и надоље износи 100 KM/MWh. Тиме се финансијски стимулишу сви субјекти који пружају услугу аутоматске резерве за поновну успоставу фреквенције (aFRR) и подстичу да своје капацитете понуде на тржишту балансних услуга, чиме се на одговарајући начин могу покрити растуће потребе за овом услугом.